ISSN:3030-332X
Impact factor: 9,493
International journal of scientific researchers

MUHAMMAD YUSUF — SHE'RIYAT OSMONINING YULDUZI

Polvonova Rano
Surxondaryo Ilg'or Kasbiy Mahorat Texnikumining
Ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi
Doi: https://doi.org/10.5281/zenodo.20350640

ANNOTATSIYA: Ushbu maqolada o'zbek she'riyatining yorqin namoyandalaridan biri bo'lgan Muhammad Yusuf ijodi va uning o'zbek adabiyotidagi o'rni haqida so'z yuritiladi. Shoir she'rlarida aks etgan Vatanga muhabbat, ona siymosiga cheksiz hurmat, insoniylik, sadoqat va samimiyat kabi yuksak fazilatlar tahlil qilinadi. Maqolada Muhammad Yusuf she'riyatining xalq qalbiga yaqinligi, uning sodda va ravon uslubi, chuqur ma'no va ta'sirchanlik bilan uyg'unlashgani yoritib berilgan.

Shuningdek, shoir ijodining asosiy xususiyatlari, uning xalqchilligi va milliy ruhni yuksak darajada ifoda eta olgani haqida fikrlar bayon qilingan. Muhammad Yusuf she'rlari orqali kitobxon qalbida Vatanga sadoqat, ota-onaga hurmat va insoniy qadriyatlarga muhabbat tuyg'ulari shakllanishi ta'kidlangan. Maqola davomida shoirning o'zbek she'riyatiga qo'shgan hissasi hamda uning ijodi bugungi avlod uchun ham muhim ma'naviy meros ekani yoritilgan.

KALIT SO'ZLAR: Muhammad Yusuf, o'zbek she'riyati, Vatanga muhabbat, ona siymosi, xalqchillik, samimiyat, milliy ruh, adabiyot, she'r, ijod, ma'naviyat, insoniylik, badiiy mahorat, shoir ijodi, o'zbek adabiyoti.

ABSTRACT: This article discusses the creative work and literary significance of Muhammad Yusuf, one of the brightest representatives of Uzbek poetry. The article analyzes the main themes of the poet's works, such as love for the homeland, respect for mothers, humanity, sincerity, and loyalty. Special attention is paid to the simplicity, emotional depth, and national spirit reflected in Muhammad Yusuf's poetry.

The article also highlights the poet's unique style, his closeness to ordinary people, and his ability to express deep feelings through simple and understandable words. Muhammad Yusuf's poems inspire readers with feelings of patriotism, kindness, and respect for national values. Furthermore, the article emphasizes the poet's important contribution to Uzbek literature and the lasting spiritual value of his creative heritage for future generations.

KEYWORDS: Muhammad Yusuf, Uzbek poetry, love for the homeland, mother image, sincerity, national spirit, literature, poetry, creativity, spirituality, humanity, artistic skill, poetic heritage, Uzbek literature, patriotism.

KIRISH: O'zbek adabiyoti tarixida xalq qalbidan chuqur joy olgan ijodkorlar orasida Muhammad Yusuf alohida o'rin egallaydi. Uning she'rlari samimiyligi, xalqona ruhi va sodda uslubi bilan kitobxonlar mehrini qozongan. Muhammad Yusuf nafaqat iste'dodli shoir, balki xalqning dardi, quvonchi va orzu-intilishlarini o'z ijodida aks ettira olgan buyuk ijodkor sifatida ham qadrlanadi. Shu sababli uning she'riyati bugungi kunda ham sevib o'qiladi va yuksak baholanadi.

Shoir ijodining asosiy mavzulari Vatanga muhabbat, ona siymosiga hurmat, insoniylik, sadoqat va mehr-muhabbat kabi umuminsoniy qadriyatlardan iboratdir. Muhammad Yusuf she'rlarida oddiy inson qalbining nozik kechinmalari tabiiy va ta'sirchan tarzda ifodalanadi. Ayniqsa, uning Vatan haqidagi she'rlari xalq qalbida milliy g'urur va vatanparvarlik tuyg'ularini uyg'otadi. Ona mavzusidagi she'rlari esa mehr va sadoqatning yorqin namunasi sifatida e'tirof etiladi.

Muhammad Yusuf ijodining yana bir muhim jihati uning xalqchilligidir. Shoir xalq tilida yozdi, xalq dardi bilan yashadi va shu sababli uning she'rlari keng kitobxonlar ommasiga tez yetib bordi. U murakkab badiiy vositalardan ko'ra, sodda va ravon ifodalar orqali chuqur ma'nolarni yetkazishga muvaffaq bo'ldi. Bu esa uning she'riyatini yanada ta'sirchan va umrboqiy qildi.

Mazkur maqolada Muhammad Yusuf ijodining o‘ziga xos xususiyatlari, uning o‘zbek she’riyatidagi o‘rni hamda she’rlarida aks etgan asosiy g‘oyalar tahlil qilinadi. Shuningdek, shoirning xalq qalbidan joy olgan she’rlari misolida uning badiiy mahorati va ma’naviy merosi haqida fikr yuritiladi.

MATERIAL VA METODLAR: Mazkur maqolani tayyorlash jarayonida Muhammad Yusufning she’riy to‘plamlari, adabiy maqolalar, ilmiy manbalar hamda shoir ijodiga oid tadqiqot ishlari asosiy material sifatida foydalanildi. Tadqiqot davomida shoirning Vatan, ona, insoniylik va muhabbat mavzularida yozilgan she’rlari tahlil qilindi. Shuningdek, Muhammad Yusuf ijodining o‘zbek adabiyotidagi o‘rni va ahamiyatini yoritishga xizmat qiluvchi nazariy hamda badiiy manbalar o‘rganildi.

Maqolada badiiy tahlil, qiyosiy tahlil va tavsifiy metodlardan foydalanildi. Badiiy tahlil metodi orqali shoir she’rlarining mazmuni, g‘oyaviy yo‘nalishi va badiiy xususiyatlari ochib berildi. Qiyosiy tahlil yordamida Muhammad Yusuf she’riyatining boshqa o‘zbek shoirlari ijodi bilan o‘xshash va farqli jihatlari ko‘rib chiqildi. Tavsifiy metod orqali esa shoir ijodining xalqchilligi, samimiyligi hamda milliy ruhni aks ettirishdagi o‘ziga xos jihatlari yoritildi.

Tadqiqot jarayonida ilmiylik, xolislik va tizimlilik tamoyillariga amal qilindi. Olingan ma’lumotlar umumlashtirilib, Muhammad Yusuf she’riyatining badiiy-estetik ahamiyati haqida ilmiy xulosalar chiqarildi.

MUHOKAMA VA NATIJALAR: Tadqiqot davomida Muhammad Yusuf she’riyati o‘zbek adabiyotida alohida o‘rin egallashi aniqlandi. Shoir ijodining asosiy xususiyati uning samimiyligi va xalq qalbiga yaqinligidadir. Muhammad Yusuf she’rlarida murakkab tasvirlar yoki tushunarsiz iboralardan ko‘ra, oddiy va ravon so‘zlar orqali chuqur ma’no ifodalangan. Aynan shu jihat uning she’rlarini keng kitobxonlar ommasiga yaqinlashtirgan.

Tahlillar natijasida shoir ijodida Vatan mavzusi yetakchi o‘rin tutishi kuzatildi. Muhammad Yusuf Vatanni inson uchun eng muqaddas qadriyat sifatida tasvirlaydi. Uning she’rlarida yurtga sadoqat, milliy g‘urur va xalq taqdiriga daxldorlik tuyg‘ulari yorqin aks etadi. Shoirning Vatan haqidagi she’rlari nafaqat badiiy jihatdan kuchli, balki tarbiyaviy ahamiyatga ham ega ekanligi aniqlandi.

Tadqiqot davomida ona mavzusi ham Muhammad Yusuf ijodining muhim qismi ekani ko‘rsatildi. Shoir ona siymosini mehr, sabr, fidoyilik va muqaddaslik timsoli sifatida tasvirlaydi. Uning bu mavzudagi she’rlari kitobxon qalbida chuqur hissiy ta’sir uyg‘otadi. Ayniqsa, shoirning ona haqidagi satrlarida milliy qadriyatlar va oilaviy an’analar o‘z ifodasini topgan.

Muhammad Yusuf she’riyatining xalqchil ruhi ham tadqiqotning muhim natijalaridan biri bo‘ldi. Shoir xalq dardi va quvonchini o‘z qalbidan o‘tkazib ijod qilgan. Shu sababli uning she’rlari oddiy insonlarga yaqin va tushunarli bo‘lib, xalq orasida keng tarqalgan. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatdiki, Muhammad Yusuf ijodi bugungi kunda ham o‘z ahamiyatini yo‘qotmagan bo‘lib, yosh avlodni vatanparvarlik, insoniylik va ezgulik ruhida tarbiyalashda muhim ma’naviy manba hisoblanadi.

Shuningdek, shoirning badiiy mahorati, obraz yaratishdagi o‘ziga xosligi va milliy ruhni chuqur ifodalay olishi uning o‘zbek she’riyatidagi nufuzini yanada oshirgan. Tadqiqot yakunida Muhammad Yusuf she’riyati o‘zining samimiyligi, xalqchilligi va yuksak badiiy qiymati bilan o‘zbek adabiyotining bebaho ma’naviy meroslaridan biri ekani xulosa qilindi.

XULOSA: Muhammad Yusuf o‘zbek she’riyatining eng yorqin va xalqchil namoyandalaridan biridir. Uning ijodi samimiyligi, sodda va ravon uslubi hamda chuqur ma’naviy mazmuni bilan kitobxonlar qalbidan mustahkam o‘rin egallagan. Shoir o‘z she’rlarida Vatanga muhabbat, ona siymosiga hurmat, insoniylik, sadoqat va ezgulik kabi umuminsoniy qadriyatlarni yuksak badiiy mahorat bilan tasvirlagan.

Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatdiki, Muhammad Yusuf she’riyati xalq ruhiga juda yaqin bo‘lib, unda oddiy inson qalbining nozik kechinmalari tabiiy va ta’sirchan tarzda ifodalangan. Shoirning Vatan haqidagi she’rlari yosh avlod qalbida vatanparvarlik va milliy g‘urur tuyg‘ularini shakllantirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Ona mavzusidagi she’rlari esa mehr-oqibat, hurmat va oilaviy qadriyatlarni ulug‘laydi.

Muhammad Yusuf ijodining eng muhim jihatlaridan biri uning xalqchilligidir. Shoir xalq dardi bilan yashab, xalq tilida ijod qildi. Shu sababli uning she'rlari bugungi kunda ham sevib o'qiladi va yod olinadi. Uning ijodi nafaqat adabiy, balki ma'naviy-tarbiyaviy ahamiyatga ham ega.

Xulosa qilib aytganda, Muhammad Yusuf she'riyati o'zbek adabiyotining bebaho ma'naviy meroslaridan biri hisoblanadi. Shoirning samimiyat va milliy ruh bilan sug'orilgan ijodi kelajak avlodlar uchun ham muhim ma'naviy manba bo'lib qoladi. Uning she'rlari inson qalbida ezgulik, mehr va Vatanga sadoqat tuyg'ularini uyg'otishda davom etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Muhammad Yusuf. *Saylanma*. — Toshkent: Sharq nashriyoti, 2019.
2. Muhammad Yusuf. *Ulug'imsan, Vatanim*. — Toshkent: O'zbekiston, 2018.
3. Karimov N. *XX asr o'zbek adabiyoti tarixi*. — Toshkent: O'qituvchi, 2010.
4. Qo'shjonov M. *Adabiyot nazariyasi asoslari*. — Toshkent: Fan, 2007.
5. Hotamov N., Sarimsoqov B. *Adabiyotshunoslik terminlari lug'ati*. — Toshkent: O'qituvchi, 2009.
6. Yo'ldoshev Q. *Badiiy tahlil asoslari*. — Toshkent: Yangi asr avlodi, 2016.
7. Rasulov A. *O'zbek she'riyati va badiiy tafakkur*. — Toshkent: Fan, 2012.